

## קווים מנחים להגנה בינלאומית מס' 11:

### הכרה במעמד פליט על בסיס חזקת prima facie

נציבות האו"ם לפליטים מפרסמת קווים מנחים אלה בהתאם לתחום האחריות שהוגדר לה, כפי שנקבע בחוקת נציבות האו"ם לפליטים בשילוב עם סימן לה' לאמנה משנת 1951 בדבר מעמדם של פליטים ועם סעיף 2 לפרוטוקול שלה משנת 1967. קווים מנחים אלה משלימים את מדריך נציבות האו"ם להליכים וקריטריונים לקביעת מעמד של פליט לפי האמנה משנת 1951 (הוצאה מחודשת, ז'נבה, 2011) וקווים מנחים נוספים בנושא הגנה בינלאומית.

קווים מנחים אלה, המבוססים על התייעצות רחבה, נועדו לספק הנחיה לפרשנות משפטית עבור ממשלות, משפטנים ומקבלי החלטות, כמרגם לצוות נציבות האו"ם לפליטים השוקד על קביעת מעמד של פליטים על-פי המנדט שניתן לנציבות ו/או מייעץ לממשלות בנושא יישום הגישה של חזקת prima facie.

את המדריך להליכים וקריטריונים לקביעת מעמד של פליט ואת הקווים המנחים להגנה בינלאומית ניתן לקרוא בכתובת: [http://refugee-law.tau.ac.il/wp-content/uploads/info/Handbook%20and%20Guidelines%20-%20final\\_Hebrew.pdf](http://refugee-law.tau.ac.il/wp-content/uploads/info/Handbook%20and%20Guidelines%20-%20final_Hebrew.pdf)

קריאות להתייעצות בינלאומית בנוגע לקווים מנחים עתידיים יפורסמו בכתובת: <http://www.unhcr.org/544f59896.html>

# 1. מבוא

1. גישת ה-*prima facie* משמעותה הכרה מצד המדינה או נציבות האו"ם לפליטים במעמד פליט על בסיס נסיבות אובייקטיביות גלויות לעין בארץ המוצא, או, במקרה של מבקשי מקלט מחוסרי אזרחות, בארץ מגורי הקבע הקודמת שלהם.<sup>1</sup> גישת ה-*prima facie* מכירה בכך שלאנשים הנמלטים בנסיבות אלה נשקפת סכנת פגיעה, שבגינה הם באים בגדר הגדרת הפליט המתאימה.<sup>2</sup>
2. אף שניתן ליישם את גישת ה-*prima facie* במסגרת הליך פרטני לקביעת מעמד פליט (ראו חלק 3 של קווים מנחים אלה), גישה זו מיושמת לרוב במצבים קבוצתיים, למשל במסגרת משברים רחבי היקף, כאשר קביעה פרטנית של מעמד אינה מעשית, אינה אפשרית או אינה נחוצה. ניתן ליישם את גישת ה-*prima facie* גם ביחס למצבים אחרים של עזיבה קבוצתית, לדוגמה, כאשר אופיה של קבוצת אנשים במצב דומה של פליטות הוא גלוי לעין.
3. הכרה במעמד פליט בהתבסס על חזקת *prima facie* היא נוהג נפוץ הן בקרב מדינות והן בנציבות מזה יותר משישים שנה. על אף השימוש הנפוץ בגישה זו והעובדה שרוב הפליטים בעולם הוכרו על סמך חזקת *prima facie*,<sup>3</sup> הניסוח של סטנדרטים אחידים שיוכלו להנחות את יישום הנוהל הוא מוגבל ביותר. קווים מנחים אלה מסבירים את הבסיס המשפטי ליישום גישת ה-*prima facie* כמו-גם היבטים פרוצדוראליים וראייתיים מסוימים של יישומה. הם מתווים סטנדרטים ליישום כללי על-ידי מדינות ועל-ידי הנציבות, אם כי חלקם ניתנים ליישום רק על-ידי מדינות. הקווים המנחים מתמקדים בעיקר בקביעה קבוצתית של מעמד, אולם הם מתייחסים בקצרה, בחלק 3 להלן, גם לדרך שבה ניתן ליישם את גישת ה-*prima facie* במסגרת הליכים פרטניים.

## א. הגדרה ותיאור

4. ככלל, "*prima facie*" משמעו "לכאורה"<sup>4</sup> או "על-פניו".<sup>5</sup> המדריך להליכים וקריטריונים לקביעת מעמד של פליט של נציבות האו"ם לפליטים מתאר קביעת מעמד על בסיס חזקת *prima facie* בדרך הבאה:

התעוררו ... מצבים שבהם קבוצות שלמות נעקרו בנסיבות המלמדות כי ניתן לראות בכל אחד מהחברים בקבוצה באופן פרטני פליט. לעתים קרובות, הצורך להעניק סיוע במצבים כאלה דחוף ביותר, וייתכן שמסיבות מעשיות בלבד לא ניתן יהיה לבצע הכרעה אישית לגבי מעמד הפליט של כל אדם המשתייך לקבוצה. לפיכך כבר אירע

<sup>1</sup> נציבות האו"ם לפליטים, "Protection of Refugees in Mass Influx Situations: Overall Protection" Framework, 19 בפברואר 2001, EC/GC/01/4, זמין בכתובת: <http://www.unhcr.org/3ae68f3c24.html>, פסקה 6.

<sup>2</sup> Ivor C. Jackson, "The Refugee Concept in Group Situations" (Martinus Nijhoff, 1999), p. 3.

<sup>3</sup> מהמידע של נציבות האו"ם לפליטים עולה כי בשנת 2012 היו 1,121,952 פליטים מוכרים על בסיס קבוצתי ו-239,864 פליטים מוכרים על בסיס פרטני. כל הפליטים המוכרים על בסיס קבוצתי הוכרו בהתאם לגישת *prima facie*.

<sup>4</sup> בסיס קבוצתי הוכר על-פי גישת *prima facie*. מקור המונח בלטינית: "מקרה שבו יש ראיות שתספקנה כדי לתמוך בטענה שהוצגה, ואשר תעמודנה אלא אם כן ישנן ראיות הסותרות אותה": Osborn's Concise Law Dictionary (10th edition, Thomson Sweet & Maxwell, 2005).

<sup>5</sup> The Oxford English Dictionary (1st edition 1933, reprinted 1978, online version, זמין בכתובת: <http://www.oed.com/view/Entry/151264?redirectedFrom=prima+facie#eid>).

שנוצר צורך להגיע ל"קביעה קבוצתית" לגבי מעמד של פליט, שבמסגרתה כל אדם המשתיך לקבוצה נחשב על-פניו לפליט (חזקת prima facie), כלומר בהיעדר ראיות הסותרות אותה).<sup>6</sup>

5. ניתן להכיר במעמד פליט בהתבסס על חזקת prima facie על-פי כל אחת מהגדרות הפליט המתאימות, לרבות:

- סימן א(א)2 לאמנה משנת 1951 ו/או לפרוטוקול בדבר מעמדם של פליטים משנת 1967 (להלן: "אמנת הפליטים משנת 1951");<sup>7</sup>
- אחת ההגדרות המופיעה במסמכי פליטים אזוריים;<sup>8</sup>
- חוקת נציבות האו"ם לפליטים ומנדט ההגנה על פליטים של הנציבות כפי שפותח מכוח סמכותה של העצרת הכללית של האו"ם.<sup>9</sup>

הגדרות הפליט האזוריות נועדו במידת מה לתת מענה להגעתם בקנה מידה נרחב של אנשים הנמלטים מנסיבות אובייקטיביות בארצות מוצאם, כגון סכסוך, כיבוש, הפרות נרחבות של זכויות האדם, אלימות כללית או אירועים המשבשים באופן חמור את הסדר הציבורי. לכן, הן מתאימות במיוחד לצורות של הכרה קבוצתית. אף שמרבים לקשר גישה זו להגדרת הפליט על-פי אמנת ארגון אחדות אפריקה (האיחוד האפריקאי) משנת 1969 בדבר היבטים ספציפיים של בעיות פליטים באפריקה (להלן: "אמנת האיחוד האפריקאי"),<sup>10</sup> אימוץ גישה ה- prima facie אינו ייחודי לאפריקה. ללא קשר למסמך שאותו מיישמים, ההערכה מבוססת על הנסיבות האובייקטיביות, הגלויות לעין, בארץ המוצא או בארץ מגורי הקבע הקודמת, הרלוונטיות להגדרת הפליט המתאימה (ראו להן חלק א2).

6. גישת ה- prima facie פועלת רק לצורך ההכרה במעמד פליט. החלטות בדבר דחיית בקשה מחייבות הערכה פרטנית.

---

<sup>6</sup> נציבות האו"ם לפליטים, מדריך וקווים מנחים להליכים וקריטריונים לקביעת מעמד של פליט לפי האמנה משנת 1951 והפרוטוקול משנת 1967 בדבר מעמדם של פליטים, הוצאה מחודשת, דצמבר 2011 (HCR/1P/4/ENG/REV.3) (להלן: מדריך נציבות האו"ם לפליטים), סעיף 44. זמין בכתובת:

[http://refugee-law.tau.ac.il/wp-content/uploads/info/Handbook%20and%20Guidelines%20-%20final\\_Hebrew.pdf](http://refugee-law.tau.ac.il/wp-content/uploads/info/Handbook%20and%20Guidelines%20-%20final_Hebrew.pdf)

<sup>7</sup> הכרה בהתבסס על חזקת prima facie עשויה לחול על פליטים פלסטינים בהתאם לסימן ד4 לאמנה משנת 1951, בנסיבות שבהן ההגנה או הסיוע שהעניקה אונר"א הופסקו.

<sup>8</sup> ראו גם, לדוגמה, את ההגדרות המורחבות למושג פליט ב:

אמנת ארגון אחדות אפריקה בדבר היבטים ספציפיים של בעיות פליטים באפריקה, הארגון לאחדות אפריקה (האיחוד האפריקאי), 10 בספטמבר 1969, (להלן: אמנת האיחוד האפריקאי), סעיף 1(2); הצהרת קרטחנה בנושא פליטים שאומצה בסמינר בנושא הגנה בינלאומית על פליטים במרכז אמריקה, מקסיקו ופנמה, 22 בנובמבר 1984 (להלן: הצהרת קרטחנה), מסקנה 3(3).

<sup>9</sup> נציבות האו"ם לפליטים, "Note on the Mandate of the High Commissioner for Refugees and his Office", October 2013, p. 3, המסכם את מנדט ההגנה על פליטים של הנציבות כחל על "כל

האנשים הנמצאים מחוץ לארץ מוצאם בשל פחד מפני רדיפה, סכסוך, אלימות כללית או נסיבות אחרות אשר שיבשו באופן חמור את הסדר הציבורי והזקוקים, עקב כך, להגנה בינלאומית".

<sup>10</sup> אמנת האיחוד האפריקאי, סעיף 1.

## ב. מעמד פליט והזכויות המתאימות

7. כל פליט שהוכר בהתבסס על חזקת prima facie נהנה ממעמד פליט במדינה שבה ניתנה הכרה זו, ומהזכויות הכלולות באמנה/במסמך שניתן ליישם בה. אין לבלבל בין הכרה במעמד פליט בהתבסס על חזקת prima facie לבין מעמד מותנה או זמני, התלוי ועומד עד שיאושר. במקום זאת, מרגע שנקבע מעמד פליט בהתבסס על חזקת prima facie, הוא נותר בתוקף באותה מדינה, אלא אם כן מתקיימים התנאים לסיום הזכאות<sup>11</sup> או שמעמדם של האנשים הנוגעים בדבר בוטל<sup>12</sup> או נשלל<sup>13</sup> בדרך אחרת.

8. פליטים שהוכרו על בסיס חזקת prima facie צריכים לקבל על כך הודעה ויש להנפיק להם תעודות המעידות על מעמדם.<sup>14</sup>

## ג. מצבים ונסיבות שבהם ראוי לנקוט גישת ה- prima facie

9. גישת ה- prima facie מתאימה במיוחד למצבים שבהם מגיעים פליטים בהיקף נרחב. משברים רחבי היקף מאופיינים בהגעת אנשים הזקוקים להגנה, החוצים גבול בינלאומי, במספר כה רב ובקצב כה מהיר שהדבר הופך הכרעה פרטנית בבקשות המקלט שלהם לבלתי מעשית.<sup>15</sup>

10. גישת ה- prima facie עשויה להיות הולמת גם ביחס לקבוצות של אנשים, שמצבם דומה, ואשר הגעתם לא התרחשה בקנה מידה גדול, אולם הם חולקים סכנת משותפת וגלויה לעין של פגיעה. המאפיינים אותם חולקים אנשים שמצבם דומה, ואשר חושפים אותם לסכנה, עשויים להיות, למשל, מוצאם האתני, מקום מגורי הקבע שלהם, דתם, המגדר שלהם, הרקע הפוליטי שלהם או גילם, או שילוב של כל אלה או של חלקם.

---

<sup>11</sup> ראו נציבות האו"ם לפליטים, "The Cessation Clauses: Guidelines on their Application", 26 באפריל 1999, זמין בכתובת:

<http://www.refworld.org/cgi-bin/tehis/vtx/rwmain?docid=3c06138c4>, פסקה 2, ונציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים להגנה בינלאומית מס' 3: סיום הזכאות למעמד של פליט לפי סימן א(ג)(5) ו-(6) לאמנה משנת 1951 בדבר מעמדם של פליטים, 10 בפברואר 2003, HCR/GIP/03/03, זמין בכתובת: <http://refugee-law.tau.ac.il/wp-content/uploads/info/Guidelines%20on%20International%20Protection%20No.%203.pdf>

(להלן: "נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים לסיום הזכאות"), פסקה 1.

<sup>12</sup> ראו נציבות האו"ם לפליטים, "Note on the Cancellation of Refugee Status", 22 בנובמבר 2004, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/cgi-bin/tehis/vtx/rwmain?docid=41a5dfd94>

(להלן: הערה בנושא ביטול), פסקה 1(1).

<sup>13</sup> ראו נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים להגנה בינלאומית מס' 5: תחולת סעיפי ההדרה: סימן א(ו) לאמנה משנת 1951 בדבר מעמדם של פליטים, 4 בספטמבר 2003, HCR/GIP/03/05, זמין בכתובת: <http://refugee-law.tau.ac.il/wp-content/uploads/info/Guidelines%20on%20International%20Protection%20No.%205.pdf>

(להלן: קווים מנחים להדרה מתוקף סימן א(ו)), פסקה 6.

<sup>14</sup> נציבות האו"ם לפליטים, הוועדה המנהלת, מסקנה מס' 8 (XXVIII), 12 באוקטובר 1977 בנושא קביעת מעמד פליט, זמינה בכתובת: <http://www.unhcr.org/3ae68c6e4.html>, פסקה 5.

<sup>15</sup> נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים בדבר החלת סעיפי ההדרה שבסימן א(ו) במצבים של גלים המוניים, 7 בפברואר 2006, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/43f48c0b4.html>, (להלן: "הקווים המנחים של נציבות האו"ם לפליטים להדרה בעת גלים המוניים"), פסקה 1. "תנועות בקנה מידה נרחב" או הגעה בקנה מידה נרחב" הם המונחים המועדפים עבור קווים מנחים אלה, אך יש לציין כי בקווים מנחים אחרים נעשה שימוש גם במונחים אחרים, כגון "גלים המוניים". אין שום מספר מדעי של בני אדם ההופך מצב "תנועה בקנה מידה נרחב" או "הגעה בקנה מידה נרחב". קביעה כזו נתונה לשיקול דעתה של המדינה אליה מגיעים האנשים, ויש להביא בחשבון במסגרתה סוגיות כמו יכולתם של גופי הרישום, הטיפול והסיוע לתת מענה, יכולת הקשורה גם לקצב ההגעה ולהיקפיה מדי יום או מדי חודש.

11. ניתן לנקוט את גישת ה-*prima facie* בסביבה עירונית או כפרית, כמו-גם במחנות פליטים או מחוצה להם.

12. ייתכן שגישת ה-*prima facie* לא תתאים בכל אחד מהמצבים שהוזכרו לעיל, בעת שמביאים בחשבון היבטים ביטחוניים, משפטיים או תפעוליים. ייתכן שמענים חלופיים להגנה כגון מיון או הליכים אחרים (לדוגמה הגנה זמנית), יתאימו יותר למצב הרלוונטי, ובנסיבות מסוימות, יהיה זה אולי הולם יותר לקיים קביעת מעמד פרטנית.<sup>16</sup>

## 2. ניתוח מהותי

### א. נסיבות אובייקטיביות, גלויות לעין

13. הכרה על בסיס חזקת *prima facie* מבוססת על הערכה של נסיבות אובייקטיביות, גלויות לעין, בארץ המוצא או בארץ מגורי הקבע הקודמת, אל מול הגדרת הפליט שאותה מיישמים ביחס לאותו מצב.

14. בעת שקובעים מהו המסמך המתאים שמכוחו יש להכיר במעמד פליט בהתבסס על חזקת *prima facie*, יש לבחון ראשית את הקריטריונים המופיעים באמנה משנת 1951, שהיא המסמך האוניברסלי והמשפטי העיקרי בנושא פליטים, אלא אם כן ישנן סיבות טובות שלא לעשות כן.<sup>17</sup>

15. ביחס להגדרה שבאמנה משנת 1951, כאשר ישנן ראיות לרדיפה של קבוצה שלמה בגין אחד הטעמים שבאמנה, יש להכיר במעמד פליט בהתאם להוראותיה. בנסיבות כאלה תתייתר בדרך כלל ההערכה הפרטנית של יסוד הפחד, שכן, על-פניו, הדבר מובן מאליו נוכח האירוע או המצב שהאיך את ההימלטות.

16. באשר להגדרות האזוריות של המושג פליט, ניתן להכיר באנשים לחלופין, או בנוסף, על-פי הגדרות הפליט המורחבות שבאמנת האיחוד האפריקאי או בהצהרת קרטחנה.<sup>18</sup> במקרים כאלה, מדינות מגיעות בדרך כלל להסכמה בנוגע לאופי "מייצר הפליטים" של מצבים מסוימים ומחילות את גישת ה-*prima facie*.

---

<sup>16</sup> כל תגובת הגנה חלופית אינה פוגעת בזכויות ואל לה לפגוע במשטר ההגנה אשר נקבע באמנה משנת 1951 או במסמכים משפטיים אחרים אשר המדינה צד להם. ראו להלן 2(ה) בנוגע להסדרי הגנה או שהייה זמניים.

<sup>17</sup> ראו נציבות האו"ם לפליטים, "Summary Conclusions on International Protection of Persons Fleeing Armed Conflict and Other Situations of Violence, Roundtable 13 and 14 September 2012, Cape Town, South Africa", 20 בדצמבר 2012, פסקה 6, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/50d32e5e2.html>. בתמצית המסקנות צוין שכמה מדינות אימצו פרקטיקה שונה: מקצת המדינות אימצו את הגישה ההמשכית והמומלצת שבמסגרתה הערכה המבוססת על הקריטריונים שנקבעו באמנה משנת 1951 קודמים להחלת אחת ההגדרות המורחבות; מדינות אחרות אימצו גישה המבוססת על "טיב ההימלטות", שעל-פי המצב השורר בארץ המוצא (למשל סכסוך חמוש) יוביל להחלה ראשונית של הגדרה מורחבת, ולא של הגדרת הפליט באמנה משנת 1951; ומצבים אחרים הצריכו גישה פרגמטית, שבמסגרתה הוחלה הגדרה מרחיבה מנימוקי יעילות ונוחות (פסקה 31).

<sup>18</sup> ראו פסקה 5 של המסמך הנוכחי.

17. מידע על ארץ המוצא ימלא תפקיד חשוב בזיהוי הנסיבות הגלויות לעין שביסוד החלטה להכיר במעמד פליט בהתבסס על חזקת prima facie.<sup>19</sup> מידע כזה ראוי שיהיה רלוונטי, עדכני ומבוסס על מקורות מהימנים. בה בעת, מורכבות האירועים בארץ המוצא או בארץ מגורי הקבע הקודמת עשויה להוביל, לפחות בשלב ראשון, לכך שהמידע יהיה זעום או יכיל סתירות. בזכות מנדט ההגנה הבינלאומי של נציבות האו"ם לפליטים, הכולל גם את תפקיד ההשגחה,<sup>20</sup> נוכחות בשטח ופעולות מבצעיות, נציבות האו"ם לפליטים ממוצבת בעמדה ייחודית המאפשרת לה לקבל מידע ממקור ראשון על הגורמים להימלטות ועל המניעים העומדים מאחוריה. לנציבות נהג ממושך ומבוסס של ייעוץ לממשלות בדבר יישום גישת ה- prima facie במצבים נתונים. כאשר המידע אינו ודאי או שהמצב נזיל, ייתכן שמענים אפשריים אחרים לסוגיות של הגנה (כגון הגנה זמנית, ראו בחלק 2(ה) להלן) יהיו הולמים בשלבים ראשוניים אלה לפני יישום גישת ה- prima facie.

## ב. ראיות סותרות

18. לאחר שהוחלט לנקוט בגישת ה- prima facie, גישה זו חלה על כל האנשים המשתייכים למעמד המוטבים, אלא אם כן קיימות, במקרה האישי של אדם מסוים, ראיות סותרות. ראיות סותרות הן מידע הקשור לאדם ואשר ממנו עולה שאין לראות באדם זה פליט – אם משום שאיננו חלק מהקבוצה שהוגדרה, ואם משום שעל אף שהוא משתייך אליה, אין לראות בו פליט מסיבות אחרות (לדוגמה הדרה).

19. דוגמאות לראיות סותרות כוללות, בין היתר, כאלה שלפיהן מגיש הבקשה:

(א) אינו מהארץ שהוגדרה כארץ המוצא או כארץ מגורי הקבע הקודמת, או שלא ניחן במאפיינים המשותפים העומדים בבסיס ההרכב של הקבוצה שהוגדרה;

(ב) לא נמלט במהלך פרק הזמן שהוגדר;

(ג) עזב מסיבות אחרות, שאינן נוגעות להגנה ואינן קשורות למצב/אירוע הרלוונטי ואין לו על מה לבסס בקשה למעמד של פליט שהתגבש בארץ המקלט (sur place);

(ד) קבע את מקום מגוריו באופן חוקי בארץ המקלט והוא מוכר על-ידי הרשויות כמי שמחזיק בזכויות ובחובות המתלוות לאזרחותה של אותה ארץ (סימן א(ה) לאמנה משנת 1951);<sup>21</sup>

(ה) עלול ליפול בגדר סעיפי ההדרה שבסימן א(ו) לאמנה משנת 1951 או במסמכים האזוריים הרלוונטיים.<sup>22</sup>

<sup>19</sup> ראו, באופן כללי, נציבות האו"ם לפליטים, "Country of Origin Information: Towards Enhanced International Cooperation", פברואר 2004, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/403b2522a.html>, פסקה 14.

<sup>20</sup> ראו, נציבות האו"ם לפליטים, "הערה בדבר מנדט הנציב העליון לפליטים ומשרדו".

<sup>21</sup> ראו נציבות האו"ם לפליטים, "Note on the Interpretation of Article 1E of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees", מארס 2009, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/pdfid/49c3a3d12.pdf>.

<sup>22</sup> נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים להדרה מתוקף סימן א(ו).

20. מסיבות של ודאות משפטית, יש לתעד ולהעריך כל ראייה סותרת מוקדם ככל האפשר לאחר ההגעה. מידע כזה עשוי להתגלות, למשל, בשלב הרישום (ראו בחלק 3(ב) להלן). כאשר ראיות סותרות מתגלות במהלך הרישום, ייתכן שיהיה צורך ליזום כמה אסטרטגיות שונות של תיאום טיפול (ראו בחלק 3(ב) להלן). כפי שצוין לעיל בפסקה 6, גישת ה-*prima facie* פועלת רק לצורך ההכרה במעמד פליט. החלטות בדבר דחייה מצריכות הערכה פרטנית.

21. ראיות סותרות הקיימות כבר בעת ההכרה עלולות להתגלות רק לאחר שהוכר מעמד פליט, ובמקרה כזה יש לפתוח בהליכים לביטול מעמד פליט.<sup>23</sup>

## ג. התמודדות עם לוחמים או גורמים חמושים

22. בשל טבעה האזרחי וההומניטארי של הזכות למקלט, לוחמים וגורמים חמושים אחרים אינם זכאים להגנה בינלאומית, עד אשר הוכח כי נטשו באמת ולצמיתות את הצבא או הפעולות החמושות.<sup>24</sup> בהקשר של תנועות בקנה מידה נרחב עקב סכסוך מזוין, יש לזהות לוחמים וגורמים חמושים אחרים בשלב מוקדם ולהפרידם מהאוכלוסייה האזרחית באמצעות מנגנוני סינון קפדניים.<sup>25</sup> אפילו אם נטשו באמת ולצמיתות את צבאם או את הפעולות הצבאיות שלהם והפכו בכך זכאים להגיש בקשה למעמד פליט, נדרשת ככלל בחינה פרטנית של בקשת המקלט שלהם (בייחוד בשל המעורבות האפשרית במעשים שניתן להדיר בגינם).<sup>26</sup>

23. יש צורך להסדיר הליכים מיוחדים עבור ילדים שהשתתפו בעבר בפעולות חמושות.<sup>27</sup>

24. אזרחים שהם בני משפחתם של לוחמים יכולים ליהנות ממעמד פליט בהתבסס על חזקת *prima facie* אלא אם כן ישנן ראיות הסותרות זאת במקרה האישי שלהם.<sup>28</sup>

---

<sup>23</sup> נציבות האו"ם לפליטים, הערה בנושא ביטול.

<sup>24</sup> הוועדה המנהלת, "Civilian and Humanitarian Character of Asylum", 8 באוקטובר 2002, מסקנה מס' 94 (LIII), זמין בכתובת: <http://www.unhcr.org/3dafdd7c4.html>, פסקה (c)(vii) (להלן: "מסקנה מס' 94 של הוועדה המנהלת").

<sup>25</sup> שם, פסקה (c)(iii).  
<sup>26</sup> נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים להדרה מתוקף סימן א(ו), פסקה 15; כפי שנוסח מחדש בקווים המנחים של נציבות האו"ם לפליטים, "Operational Guidelines on Maintaining the Civilian and Humanitarian Character of Asylum", זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/452b9bca2.html>, עמ' 33 (להלן: נציבות האו"ם לפליטים, הנחיות עבודה בנושא שימור אופיו האזרחי וההומניטארי של המקלט).

<sup>27</sup> נציבות האו"ם לפליטים, הנחיות עבודה בנושא שימור אופיו האזרחי וההומניטארי של המקלט, חלק 2(י); נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים להגנה בינלאומית מס' 8: בקשות מקלט של ילדים לפי סימן א(א) (2) וסימן א(ו) לאמנה משנת 1951 ו/או לפרוטוקול משנת 1967 בדבר מעמדם של פליטים, 22 בדצמבר 2009, HCR/GIP/09/08, זמין בכתובת: <http://refugee-law.tau.ac.il/wp-content/uploads/info/Guidelines%20on%20International%20Protection%20No.%20208.pdf>, פסקה 51; נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים להגנה בינלאומית מס' 10: בקשות למעמד של פליט הקשורות בשירות צבאי בהקשר של סימן א(א) (3) לאמנה משנת 1951 ו/או הפרוטוקול משנת 1967 בדבר מעמדם של פליטים, 3 בדצמבר 2013, HCR/GIP/13/10/Corr, 1, זמין בכתובת: <http://refugee-law.tau.ac.il/wp-content/uploads/2014/10/Guidelines-on-International-Protection-No-10-Hebrew.pdf>, פסקאות 12, 37-41.

<sup>28</sup> הוועדה המנהלת, מסקנה מס' 94, פסקה (c)(vi).



## ד. בקשות למעמד של פליט שהתגבש בארץ המקלט (sur place)

25. אנשים שעזבו את ארץ מוצאם או ארץ מגורי הקבע הקודמת שלהם לפני שנוצר המצב או התרחש האירוע המהווה עילה לנקיטת גישת ה-*prima facie* עשויים גם הם ליהנות מהכרזה על מעמד פליט על בסיס חזקת *prima facie*.<sup>29</sup> אם האדם קבע את מקום מגוריו באופן חוקי בארץ המקלט והוא מוכר על-ידי הרשויות כמי שמחזיק בזכויות ובחובות המתלוות לאזרחותה של אותה ארץ, סימן א(ה) לאמנה משנת 1951 עשוי לחול (ראו פסקה 19).

## ה. היחס שבין הכרה על בסיס חזקת *prima facie* להסדרי הגנה או שהייה זמניים

26. יש להבחין בין מעמד פליט המבוסס על חזקת *prima facie* לבין הסדרי הגנה או שהייה זמניים מסוגים שונים. להסדרים כאלה יש היסטוריה ארוכה כמענה לשעת חירום לתנועה בקנה מידה נרחב של אנשים הזקוקים להגנה בינלאומית. מענה כזה מספק הגנה מפני החזרה וטיפול הולם בהתאם לסטנדרטים הבינלאומיים של זכויות האדם.<sup>30</sup> אולם הסדרים כאלה לא נועדו לשמש תחליף למנגנוני הגנה קיימים (כגון הכרה על בסיס חזקת *prima facie*), והם מיושמים בדרך כלל על-ידי מדינות שאינן צד למסמכי פליטים או כגישות אזרחיות למשברים ספציפיים באזורים שבהם רק מעט מדינות הן צד למסמכי הפליטים הבינלאומיים והאזוריים.<sup>31</sup>

27. בתרחישים מסוימים, ייתכן שיהיה זה הולם ליישם הסדרי הגנה או שהייה זמניים, כשלב מקדים לגישת ה-*prima facie*, או עם סיום יישומה של גישת ה-*prima facie*, אפילו במדינות שהן צד למסמכים הרלוונטיים. בהקשרים נזילים או מעבריים, כגון בתחילתו של משבר, כאשר אין ודאות לגבי הגורם והאופי המדויקים של תנועת האנשים ולפיכך לא ניתן לקבל מיד החלטה על הכרה על בסיס חזקת *prima facie*, או עם תום משבר, כאשר המניעים לעזיבה מתמשכת עשויים להצריך בחינה נוספת, הסדרי הגנה או שהייה זמניים עשויים לשמש מענה הולם.<sup>32</sup>

## ו. סיום הזכאות

28. בעוד תתי-הסעיפים שבסימן א(ג)-(1)-(4) חלים בהתבסס על מעשיו של האדם עצמו, סעיפי ה"נסיבות שחדלו להתקיים" שבסימן א(ג)-(5)-(6) לאמנה משנת 1951 (סיום כללי של זכאות) מופעלים בהיקף נרחב על-ידי מדינות כדי להחילם על פליטים שהוכרו על בסיס חזקת *prima facie*.<sup>33</sup> ביחס לאחרונים, בעוד כל הפליטים המוכרים הנופלים בגדר ההכרזה על סיום כללי של זכאות מאבדים את מעמד הפליט שלהם באופן אוטומטי מרגע שהכרזת סיום הזכאות נכנסת לתוקף, יש לאפשר להם, לפני מועד הכניסה לתוקף, להגיש בקשה לפטור מסיום הזכאות ("הליכי

<sup>29</sup> מדריך נציבות האו"ם לפליטים, פסקאות 94-96.

<sup>30</sup> נציבות האו"ם לפליטים, "Guidelines on Temporary Protection or Stay Arrangements", פברואר 2014, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/52fba2404.html> (להלן: נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים להסדרי הגנה או שהייה זמניים). קווים מנחים אלה מזהים, בפסקה 9, ארבעה מצבים שבהם הסדרי הגנה או שהייה זמניים עשויים להיות הולמים (1) הגעת מבקשי מקלט בקנה מידה נרחב או משברים הומניטאריים דומים; (2) תנועה חוצת גבולות של אוכלוסייה מורכבת או מעורבת, כולל הגעה בסירות ותרחישי חילוץ בים; (3) הקשרים נזילים או מעבריים; או (4) תנאים חריגים זמניים אחרים בארץ המוצא המחייבים הגנה בינלאומית ומונעים חזרה בביטחון ותוך שמירה על כבוד אנושי.

<sup>31</sup> נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים להסדרי הגנה או שהייה זמניים, פסקאות 3 ו-8.

<sup>32</sup> שם, פסקה 9 (iii).

<sup>33</sup> נציבות האו"ם לפליטים, קווים מנחים לסיים הזכאות, פסקה 23.



פטור"). אפילו אם ייתכן שהנסיבות הכלליות חדלו להתקיים, אפשר שלמספר מסוים של פליטים יש עדיין פחד מבוסס מפני רדיפה, אם ביחס לנסיבות העבר ואם ביחס לנסיבות חדשות, או שיש להם סיבות משכנעות העולות מהרדיפה בעבר המצדיקות את המשך הצורך שלהם בהגנה בינלאומית.<sup>34</sup>

### 3. היבטים ראייתיים ופרוצדוראליים

29. ההחלטה על אימוץ גישת ה-*prima facie* נשענת על הערכה של הרשות המוסמכת בארץ המקלט או של נציבות האו"ם לפליטים הפועלת מתוקף המנדט שלה, כי הנסיבות הגלויות לעין והאובייקטיביות בארץ המוצא או בארץ מגורי הקבע הקודמת, הגורמות לאנשים לעזוב (או להישאר מחוץ לארצם), עונות על הגדרת הפליט המתאימה. הפרקטיקות הרגילות בעניין זה כוללות היוועצות בנציבות בנוגע להפעלת גישת ה-*prima facie* ולסיומה וכן חתירה לקיום ועידה אזורית.

#### א. החלטה רשמית המוסדרת בחוק

30. על ההחלטה לגבי אימוץ גישת ה-*prima facie* להתקבל בהתאם למסגרת המשפטית של המדינה. מדינות שונות אימצו דרכים שונות להכיר במעמד פליט בהתבסס על חזקה זו. הנפוצה שבהן היא החלטה של הרשות המבצעת, כגון המשרד הממשלתי הרלוונטי או החלטה נשיאותית או ממשלתית. ייתכן גם שהחלטה כזו תתקבל בפרלמנט או על-ידי הרשות המנהלית האחראית לענייני פליטים במדינת המקלט, העוסקת בדרך כלל בקביעת מעמד פליט. בכל אחד מהמקרים, ההחלטה צריכה להתקבל על-ידי רשות המוסמכת לכך חוקית. ההחלטה עשויה ללוש צורה של הכרזה פומבית, הוראה או צו (לצורכי קווים מנחים אלה, להלן "ההחלטה").<sup>35</sup>

31. בהחלטה יפורטו בדרך כלל הדברים הבאים:

(א) החוק המתאים בחוקי המדינה המעניק את הסמכות להכרזה על גישת ה-*prima facie*.

(ב) שם האמנה משנת 1951 או המסמך האזורי שבהתאם להוראותיו מוכר מעמד הפליט, לצד הזכויות והחובות הנלוות למעמד זה;

(ג) תיאור האירועים/הנסיבות בארץ המוצא או בארץ מגורי הקבע הקודמת שעמדו ביסוד ההחלטה, או המאפיינים של קבוצת המוטבים שעליהם חלה הגישה;

---

<sup>34</sup> נציבות האו"ם לפליטים, "Guidelines on Exemption Procedures in respect of Cessation", דצמבר 2011, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/4eef5c3a2.html>.

<sup>35</sup> רשויות מבצעות החליטו, לעתים, להכיר בפליטים על בסיס חזקת *prima facie* מבלי לפרסם החלטה רשמית בנדון ובמקום זאת יידעו את הנציבות באמצעות מכתב כי התקבלה החלטה כזו. בעוד הנציבות מברכת על כך שנמסרות לה הודעות רשמיות בדבר החלטה להכיר במעמד פליט בהתבסס על חזקת *prima facie*, הדבר צריך להיעשות בנוסף להליכים רשמיים יותר, המתוארים בפסקאות 30-31 לקווים מנחים אלה.

(ד) ביקורת תקופתית ואופני סיום.

32. החלטות לדוגמה הסוקרות את שני המצבים המובחנים זה מזה שתוארו בפסקאות 9-10, מצורפות כנספחים א' ו-ב' לקווים מנחים אלה.

33. מנדט הנציבות מסמך אותה להכריז כי אנשים הם פליטים בהתבסס על הכרעה בדבר חזקת prima facie. מדינות נדרשות לשתף פעולה עם הנציבות בביצוע תפקידיה בכל הנוגע למתן הגנה בינלאומית ומציאת פתרונות לפליטים, ביחד עם ממשלות ועם גורמים רלוונטיים אחרים.<sup>36</sup>

## ב. זיהוי ורישום

34. הליכי רישום הם מפתח ליישום גישת ה- prima facie והם הדרך העיקרית לזיהוי אנשים במסגרת טיפול קבוצתי בבקשות מקלט.<sup>37</sup> הליכי רישום נועדו הן להבטיח שאנשים מזוהים כראוי כדי שיוכלו ליהנות מגישת ה- prima facie והן כדי להפנות את האנשים שעבורם עשויים להידרש בירורים פרטניים נוספים. אף שראוי לציין כי סוג והיקף הנתונים שייאספו ישתנה בהתאם למצב,<sup>38</sup> מטרת הרישום, כחלק מהחלת גישת ה- prima facie, תהיה להשיג די מידע על האדם ובני משפחתו כדי להכריע בדבר השתייכותו לקבוצת המוטבים. הליך הרישום צריך לכלול גם שאלות מתאימות לזיהוי ראיות סותרות, לרבות אנשים שיתכן שראוי להדירם.<sup>39</sup> רישום צריך להתבצע בדרך כלל מוקדם ככל האפשר לאחר ההגעה.<sup>40</sup>

35. כאשר ישנם סממנים המעידים על ראיות סותרות, יש להפנות את האנשים הרלוונטיים להליך רישום מתקדם כדי לאסוף מידע רב יותר. כאשר נותרו שאלות ללא מענה, יש להפנות את האדם להליכים רגילים לקביעת מעמד פליט כדי לבחון כראוי סוגיות כגון מהימנות ו/או הדרה. במקרה שהליכים רגילים לקביעת מעמד פליט אינם פעילים, ייתכן שבחינת הראיות הסותרות תצטרך להידחות, ויש לוודא כי המידע מתועד בבירור במסגרת מערכת הרישום. הדבר יקל על בחינת הזכאות למעמד פליט או של זכאות למעמד פליט או ביטול אפשרי של המעמד בשלב מאוחר יותר, כאשר הליכי הטיפול הפרטני התאפשרו או שבו לפעול.<sup>41</sup> בינתיים, יש לאפשר לאנשים כאלה ליהנות מצורת שהייה חלופית.

---

<sup>36</sup> נציבות האו"ם לפליטים, "Note on the Mandate", עמ' 3-4. ראו **האמנה משנת 1951**, סימן לה; הפרוטוקול **משנת 1967**, סעיף 2, כמו-גם **הצהרת קרטחנה**, מסקנה II(2); **אמנת האיחוד האפריקאי**, סעיף VIII(1); **והאמנה בדבר תפקוד האיחוד האירופי**, 13 בדצמבר 2007, OJ C, 115/47 מ-9.5.2008, סעיף 78(1) להתייחסות כללית לאמנה משנת 1951; הכרזה 17 של **אמנת אמסטרדם**, הכרזה בדבר סעיף 73 **הסכם ייסודה של הקהילה האירופית**, OJ C, 340/134 מ-10.11.1997; הנחיה 2005/85/EC של מועצת האיחוד האירופי בדבר סטנדרטים מינימליים להליכים במדינות החברות לצורך הענקת או שלילת מעמד פליט, OJ L, 326/13 מ-13.12.2005, סעיף 21.  
<sup>37</sup> ראו הוועדה המנהלת, "Registration of Refugees and Asylum-Seekers", 5 באוקטובר 2001, מסקנה מס' 91 (LII), זמין בכתובת: <http://www.unhcr.org/3bd3e1d44.html>, פסקה (a).  
<sup>38</sup> נציבות האו"ם לפליטים, "Handbook for Registration", ספטמבר 2003, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/3f967dc14.html>, עמ' 21, 30, 32, 41 ו-53 (להלן: **נציבות האו"ם לפליטים, מדריך לרישום**): רישום הוא דרך שיטתית לזיהוי, תיעוד, אימות, עדכון וניהול מידע על אנשים במטרה להגן, לתעד ולסייע להם (אם וכאשר הדבר נחוץ). רישום הוא גם צעד ראשוני ובסיסי בחיפוש אחר פתרונות יציבים.  
<sup>39</sup> ראו **הקווים המנחים של נציבות האו"ם לפליטים להדרה בעת גלים המוניים**, פסקאות 51-53. ראו חלק IIB לקווים מנחים אלה.  
<sup>40</sup> נציבות האו"ם לפליטים, **מדריך לרישום**, עמ' 7.  
<sup>41</sup> ראו **הקווים המנחים של נציבות האו"ם לפליטים להדרה בעת גלים המוניים**, פסקאות 54-55.

## ג. החלטה על הפסקת יישומה של גישת ה-*prima facie* וחזרה לקביעה פרטנית רגילה של מעמד פליט

36. גישת ה-*prima facie* נותרת הולמת כל עוד הנסיבות הגלויות לעין השוררות בארץ המוצא או בארץ מגורי הקבע הקודמת ממשיכות להצדיק התייחסות קבוצתית למעמד פליט. לפיכך, ההחלטה לאמץ את גישת ה-*prima facie* צריכה להיות נתונה לביקורת תקופתית, כך שהשימוש המתמשך בפרקטיקה זו יהיה מחושב. בדומה לכך, באמצעות הרישום, ניתן לבחון באופן מתמשך את הפרופיל האישי של האנשים ואת הנסיבות לבריחה שלהם.

37. כאשר הנסיבות משתנות, יש לקיים בחינה דקדקנית של הפסקת יישומה של גישת ה-*prima facie*. בדיקה כזו צריכה להיות מונחית על-ידי המצב בארץ המוצא, תוך הכרה בצורך לשמור על עקביות ויציבות בגישות בנושא מעמד פליט.<sup>42</sup>

38. כמו ההחלטה להכיר במעמד פליט על בסיס חזקת *prima facie*, ההחלטה להפסיק את יישומה של גישה זו נתונה בידי הסמכות הרלוונטית בארץ המקלט. את ההחלטה להפסיק את יישום גישת ה-*prima facie* יש להעביר באותו אופן (כלומר, באמצעות הכרזה, הוראה או צו) כמו ההחלטה המקורית ליישומה של גישת ה-*prima facie*, ויש לציין את תאריך ההפסקה. יש להבהיר במסגרת החלטה כזו, כמו-גם באמצעות כלי-תקשורת פומביים ופנייה יזומה וממוקדת לקהל הרלוונטי, כי הפסקת יישום גישת ה-*prima facie* אינה משפיעה על מעמד הפליטים של אנשים שכבר הוכרו במסגרת גישה זו (מעמדם יחדל להתקיים רק בהתאם לסימן א(ג) לאמנה משנת 1951, ראו בחלק 2(ו) להלן). באותה מידה, החלטה כזו אינה משפיעה על זכותם של מבקשי מקלט להגיש בקשה למעמד פליט באמצעות הליכים פרטניים. הפסקת יישומה של גישת ה-*prima facie* מסמנת שמערכת המקלט חזרה לפעולה סדירה, ובקשות למעמד פליט ייבחנו באמצעות הליכים פרטניים לקביעת מעמד פליט.

39. דוגמה להחלטה על הפסקת יישומה של גישת ה-*prima facie* מופיעה בנספח ג' להלן.

## ד. גישת ה-*prima facie* במסגרת הליכים פרטניים

40. אף שקווים מנחים אלה התמקדו ביישום קבוצתי של גישת ה-*prima facie*, ישנן מספר מדינות שיישמו את גישת ה-*prima facie* במסגרת הליכים פרטניים. בהקשר של הליכים פרטניים, גישת ה-*prima facie* עשויה להיות גם חלק מתהליכים מפורטים או מזורזים המתבססים על טבעה המבוסס בעליל של קבוצת בקשות או על חזקת הכלה.<sup>43</sup> אימוץ גישת ה-*prima facie* במסגרת הליכים פרטניים מספק למגישי הבקשות "יתרון ראייתי"<sup>44</sup>, בצורת קבלה של עובדות אובייקטיביות מסוימות. מעמד פליט יוענק לאנשים היכולים להוכיח שהם משתייכים ל"קבוצת המוטבים" שנקבעה מראש, אלא אם כן ישנן ראיות סותרות.

<sup>42</sup> מסקנת הוועדה המנהלת בדבר ההשפעה האקסטרטוריאלי של מעמד פליט, מס' 12 (XXIX), 17 באוקטובר 1978, זמינה בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/3ae68c4447.html>, פסקה (b).

<sup>43</sup> פרקטיקה כזו עשויה להיות מוכרת גם כטיפול "מזורז חיובי" או מינוח דומה.

<sup>44</sup> יתרון ראייתי זה כונה "קיצור דרך ראייתי": J.-F. Durieux, "The Many Faces of 'Prima Facie'":

Group-Based Evidence in Refugee

Status Determination" (2008) 25(2) Refuge 151

41. לאימוץ גישת ה-*prima facie* במסגרת הליכים פרטניים יתרוונות רבים, ובמיוחד הגינות ויעילות. במונחי הגינות, הדבר מאפשר התייחסות דומה למקרים דומים בכך שמקבלי החלטות נדרשים לקבל עובדות אובייקטיביות מסוימות הנוגעות לסכנה השוררת בארץ המוצא או בארץ מגורי הקבע הקודמת. במונחי יעילות, גישה כזו תצמצם בדרך כלל את הזמן הנדרש לשמיעת בקשות, כיוון שאנשים יידרשו רק להוכיח כי הם (1) אזרחי ארץ המוצא, או, במקרה של מבקשי מקלט מחוסרי אזרחות, שזו היא ארץ מגורי הקבע הקודמת שלהם, (2) משתייכים לקבוצה המזוהה, ו/או (3) את פרק הזמן שהוגדר ביחס לאירוע/מצב הנדון.<sup>45</sup>

---

<sup>45</sup> נציבות האו"ם לפליטים, "Note on Burden and Standard of Proof in Refugee Claims", 16 בדצמבר 1998, זמין בכתובת: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b3338.html>, פסקה 8.

# נספח א': דוגמה להחלטה על אימוץ גישת ה- prima facie בעת הגעת אנשים בקנה מידה נרחב

## הכרזה על הכרה על בסיס חזקת prima facie

מכוח הסמכות שהופקדה בידה מתוקף [חוק מחוקי המדינה], ה[רשות הרלוונטית] מכריזה:

1. החל מתאריך [להכניס תאריך], כל אדם שנמלט מ[ארץ המוצא] והגיע ל[ארץ המקלט] ב-[תאריך] או לאחריו בגין [הנסיבות/האירוע], מוכר כפליט, מכוח חזקת prima facie.

2. כל אדם שהגיע ל[ארץ המקלט] מ[ארץ המוצא], או במקרה של מבקשי מקלט מחוסרי אזרחות, ארץ מגורי הקבע הקודמת] לפני ה-[תאריך] ואינו יכול או אינו מוכן לחזור ל[ארץ המוצא] או ארץ מגורי הקבע הקודמת] בגין [הנסיבות/האירוע] ייחנה גם הוא מהכרה כפליט על בסיס חזקת prima facie (הכרה במעמד שהתגבש בארץ המקלט - sur place).

3. כל אדם כזה שהוכר כפליט בהתאם ל[סימן א(א)(2) לאמנה משנת 1951/לפרוטוקול משנת 1967 ו/או להגדרת פליט אזורית] ול[חוק רלוונטי מחוקי המדינה] ייחנה מהזכויות וההטבות כפליט בהתאם ל[אמנה משנת 1951/למסמך הפליטים האזורי הרלוונטי, בהתאם לעניין], ומחובתו להישמע לחוקי המדינה ולתקנותיה.

4. החלטה זו להכיר בפליטים על בסיס חזקת prima facie תהיה נתונה לביקורת תקופתית ותישאר בתוקף עד אשר, לאחר בחינה ראויה של המידע על ארץ המוצא והיועצות בנציבות האו"ם לפליטים, תופסק ההכרה ב[החלטה רשמית של הרשות הרלוונטית].

[חתימה]

[חותמת]

[תאריך]

# נספח ב': דוגמה להחלטה על אימוץ גישת prima facie עבור קבוצות של אנשים שמצבם דומה

הכרזה על הכרה על בסיס חזקת prima facie עבור [תיאור הקבוצה]

מכוח הסמכות שהופקדה בידה מתוקף [חוק מחוקי המדינה], ה[רשות הרלוונטית] מכריזה:

1. החל מתאריך [להכניס תאריך], האנשים הבאים יוכרו כפליטים על בסיס חזקת prima facie:

• [להכניס תיאור הקבוצה]

2. כל האנשים שהוכרו כפליטים מכוח [סימון(א)2] לאמנה משנת 1951/לפרוטוקול משנת 1967 ו/או להגדרת פליט אזורית] ול[חוק רלוונטי מחוקי המדינה] ייהנו מהזכויות וההטבות כפליטים בהתאם ל[אמנת הפליטים משנת 1951/למסמך הפליטים האזורי הרלוונטי, בהתאם לעניין], ומחובתם להישמע לחוקי המדינה ולתקנותיה.

3. כל החלטה להכיר בפליטים על בסיס חזקת prima facie תהיה נתונה לביקורת תקופתית ותישאר בתוקף עד אשר, לאחר בחינה ראויה של המידע על ארץ המוצא והיועצות בנציבות האו"ם לפליטים, תופסק ההכרה ב[החלטה רשמית של הרשות הרלוונטית].

[חתימה]

[חותמת]

[תאריך]

# נספח ג': דוגמה להחלטה על הפסקת יישום גישת ה- prima facie

## החלטה להפסיק הכרה על בסיס חזקת prima facie עבור [תיאור הקבוצה]

מכוח הסמכות שהופקדה בידה מתוקף [חוק מחוקי המדינה], ה[רשות הרלוונטית] מכריזה:

1. החלטה [להכניס את מספר ההחלטה ואת התאריך] שהתקבלה על-ידי [הרשות הרלוונטית], להכיר באנשים מ[שם ארץ המוצא/הנסיבות/האירוע] כפליטים על בסיס חזקת prima facie הסתיימה, לאחר בחינה ראויה של המצב הנוכחי בארץ המוצא והיוועצות בנציבות האו"ם לפליטים, בהתאם ל[חוק הרלוונטי מחוקי המדינה], החל מ[להכניס תאריך].

2. בהחלטה זו להפסיק את יישום גישת ה-prima facie אין כדי לשלול את זכותם של מבקשי מקלט להגיש בקשה למעמד פליט או לצורות אחרות של הגנה בינלאומית במסגרת ההליכים הסדירים לקביעת מעמד.

3. החלטה זו אינה משפיעה בכל דרך שהיא על מעמד הפליט של אנשים שהוכרו במסגרת גישה זו [תאריך ומספר החלטה על הכרזת הכרה על בסיס חזקת prima facie]. הם ימשיכו להיות מוכרים כפליטים עד אשר זכאותם למעמד תיפסק בהתאם לסימן 1(ג) לאמנה משנת 1951.

[חתימה]

[חותמת]

[תאריך]